

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ В ТЕХНІЧНИХ ВИШАХ

Блок правових дисциплін в навчальному процесі технічного вишу є його важливою складовою. Деякі з них, наприклад «Правознавство», «Господарське право», «Соціальна відповідальність та інтелектуальна власність» та ін., є дисциплінами, які за змістом поняття «бакалавр» або «магістр» потребують обов'язкової наявності знань в галузі права. Таке визначення зумовлене тим, що будь-який спеціаліст, виконуючи свої професійні обов'язки, повинен враховувати і правові аспекти своєї діяльності. Особливості викладання гуманітарних дисциплін у технічному вищому навчальному закладі полягають в тому, що студенту надається стислий обсяг інформації за тією чи іншою направленістю з урахуванням технічної спеціальності з акцентом на специфічні питання, наприклад, правового регулювання.

Крім того, дисципліни правової направленості дають можливість навчити студента мислення, аналізу та розвинути здатність викладання своїх думок у правильній, лінгвістично вподобаній формі.

Технічна направленість спеціаліста саме і визначає обсяг та методологію викладання конкретних правових дисциплін.

О. І. Лисяк

ЕКОЛОГІЧНА ЕТИКА – ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Екологічна етика (грец. oikos — оселя, середовище і logos — слово, вчення) — галузь міждисциплінарних знань, предметом якої є моральні та духовні аспекти ставлення людини до живої і неживої природи. Вчення про належне у відносинах людини з природою, що сприймається як суб'єкт, заснований на визнанні морального статусу природи, високому оцінюванні її внутрішньої і нематеріальної цінностей, повазі прав природи й обмеженні прав людини.

Остання вимога щодо викладання навчального курсу відображена у листі Міністерства освіти і науки України від 23.06.2010 р. за № 1/9-450, на виконання ст. 6 ЗУ «Про захист тварин від жорстокого поводження» і Постанови Окружного адміністративного суду м. Києва від 16.07.2009 р. за № 3/238 щодо впровадження у вищу та середню освіту України дисципліни «Екологічна етика». Міністерство освіти і науки України рекомендує включити до переліку вибіркових дисциплін навчальних планів вищих навчальних закладів дисципліну «Екологічна етика» в обсязі 1 кредиту ECTS (36 год).

Подальша спеціалізація вищої освіти передбачає формування у студентів системних, комплексних знань з питань охорони довкілля, екологічної етики і досягнення сталого розвитку суспільства та практичних навичок їх застосування.

З урахуванням специфіки навчального закладу та майбутньої спеціалізації студентів значну увагу в навчальному посібнику приділено питанням, пов'язаним із формуванням активної громадянської позиції майбутніх юристів, зокрема щодо розв'язання екологічних проблем сьогодення.

В рамках курсу у студентів формуватимуться знання щодо визначення та змісту понять: «екологія», «екологізація суспільних відносин», «екологічна етика», «попередження жорстокого поводження з тваринами».

При викладенні матеріалу необхідно визначити зв'язок курсу з майбутньою спеціальністю студентів. Рекомендується вивчати цю навчальну дисципліну після засвоєння базових предметів «Філософія», «Екологія» та «Етика».

Для зручності самостійного засвоєння курсу важливо підготувати для студентів завдання для самостійної роботи, питання для самоконтролю, тести, словник термінів, структурований перелік нормативно-правових актів та рекомендовану літературу.

Це дозволить студентам перевірити набуті знання з навчального курсу «Екологічна етика».

На першому етапі вивчення дисципліни необхідно зорієнтувати студентів щодо історії становлення екологічної етики. Особливу увагу важливо приділити розвитку екологічних вчень, створенню товариств захисту тварин, першим законодавчим актам, що закріплювали права природи. Також доцільно буде ознайомити з відомими літературними творами на екологічну тематику та з їх авторами.

На другому етапі рекомендується розглянути основні концепції екологічної етики, систему правил і стандартів екологічної етики через принципи і правила екоетичного ставлення до природи.

На третьому етапі необхідно докладно розглянути права, що належать тваринам, навести приклади світової судової практики, де вперше позивачем стала тварина. На цьому етапі студенти вже самостійно повинні обґрунтувати, посилаючись на норми чинного законодавства, права природи за допомогою визначення цінності природи, конфліктів цінностей і природоохоронних мотивацій.

Значну увагу при вивченні дисципліни варто приділити нормативно-правовому забезпеченню захисту тварин від жорстокого поводження: міжнародно-правовим стандартам гуманного поводження з тваринами; регулюванню захисту тварин від жорстокого поводження; правилам утримання тварин, що виключають жорстокість; правилам поводження з тваринами, що виключають жорстокість; державному регулюванню та

громадському контролю у сфері захисту тварин від жорстокого поводження.

Таким чином, введення дисципліни «Екологічна етика» є надзвичайно важливим завданням вищої освіти з метою підготовки фахівців нової генерації.

Ю. В. Мирошниченко

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ І РІВНЯ ЗНАНЬ ЕКОНОМІСТІВ У СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІЙ СФЕРІ

У системі соціально-економічних наук економіка праці та соціально-трудова відносина є однією із фундаментальних дисциплін, що формують спеціальність управління персоналом. Методологія і показники цієї дисципліни використовуються при аналізі стану та тенденцій розвитку суспільства та його складових. Результати аналізу є необхідними для прийняття певних управлінських рішень у політиці соціально-трудова сфери.

Дія ринкових методів господарювання вимагає удосконалення методичного інструментарію, розробки показників для комплексного аналізу інформації про соціально-трудова явища та процеси, оскільки кожен суб'єкт ринкового господарства одночасно виступає й суб'єктом трудових відносин. Від знання економічних законів функціонування ринку праці, зайнятості, організації оплати праці залежить ефективність використання ресурсів праці та успіх підприємця й рівень життя населення країни в цілому. Подальший розвиток техніки та технології обумовлює необхідність ефективного використання трудового потенціалу кожного працівника і суспільства в цілому, гармонізації соціально-трудова відносин на всіх рівнях управління.

Також зростають вимоги до професійної підготовки і рівня знань економістів з праці у сфері організації, нормування й аналізу трудових процесів, соціально-трудова відносин та їх регулювання, дослідження проблем праці. Тому викладачам економічного профілю необхідно надавати знання, уміння і навички студентам в такому обсязі, щоб їх було достатньо для прийняття ефективних управлінських рішень щодо використання ресурсів праці та розвитку соціально-трудова відносин. Необхідними умовами успішної реалізації науково – методичної роботи викладача будуть:

- висока професійна компетентність, достатня обізнаність із теоретичних та практичних питань;
- здатність до ефективної роботи за фахом;
- готовність до постійного професійного зростання, адаптації творчої самореалізації;